



การนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชน
ที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์
News Presentations and the Ethics of Journalists
Presenting News Through Online News Websites

กฤษดา พรหมณัฒพิทักษ์^{1*}, ยศระวี วายทองคำ², และ ศศิพรรณ บิลมานนท์³

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

³คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Kritsada Prampitak^{1*}, Yotravee Waythongkhum², and Sasiphan Billmanot³

E-mail: prampituk@hotmail.com¹, yotravee.ram@gmail.com² and sasiphan.bil@kbu.ac.th³

¹Mass Communication Technology, Faculty of Mass Communication,
Ramkhamhaeng University, Thailand

²Faculty of Educational, Ramkhamhaeng University, Thailand

³Faculty of Communication Arts, Kasem Bundit University, Thailand

*Corresponding author

Received: January 10, 2020 / Revised: February 20, 2020 / Accepted: February 21, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชนที่ทำงานในองค์กรข่าวในประเทศไทย (2) องค์ประกอบการนำเสนอข่าว ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นที่ไปตามกรอบจรรยาบรรณ และ (3) เปรียบเทียบองค์ประกอบการนำเสนอข่าวระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

คำสำคัญ: การนำเสนอข่าว; จรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชน; เว็บไซต์ข่าวออนไลน์

ใช้แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 จากประชากรทั้ง 6 องค์กร ที่ทำงานด้านการนำเสนอข่าวบนเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ จำนวน 192 คน คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากการแบ่งตามชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากร

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักสื่อสารมวลชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.3 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.4 ทำงานสถานีโทรทัศน์ สังกัดทบกอง 7 คิดเป็นร้อยละ 25.5 ทำงานในตำแหน่ง/หน้าที่ ผู้สื่อข่าว/นักข่าว คิดเป็นร้อยละ 53.1 และมีระยะ เวลาการทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.0 (2) องค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.35) และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านคุณสมบัติของข่าว (\bar{X} 4.44) ด้านโครงสร้างของข่าว (\bar{X} 4.25) และด้านองค์ประกอบของข่าว (\bar{X} 3.96) และ (3) การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ (1) นักสื่อสารมวลชนที่มีระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และตำแหน่ง/หน้าที่การทำงานต่างกัน มีองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักสื่อสารมวลชนที่มี อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

In this quantitative research investigation, the researchers examined (1) the demographic characteristics of journalists working in online news websites in Thailand; (2) the components of the news presentations, the level of importance paid to ethics, and the level of necessity for adjustments by the journalists presenting the news through online news websites to be in accordance with the ethics framework; and (3) compared the components of the news presentations, the level of importance paid to ethics, and the level of necessity for adjustments by the journalists presenting the news through online news websites based on demographic characteristics. Data were collected using a questionnaire with the reliability of 0.97 from 192 subjects from six organizations working in news presentations on online news websites in Thailand. The selection was conducted using simple random sampling and stratified random sampling techniques in accordance with the proportion of the population.



Findings were as follow: (1) The majority of journalists were 104 males (54.2 percent). Eighty-five subjects were in the age range from 31 to 40 years (44.3 percent). The total of 137 subjects had a bachelor's degree (71.4 percent). Forty-nine subjects (25.5 percent) worked at the Bangkok Broadcasting & TV Co., Ltd (BBTV Channel 7). The total of 102 subjects (53.1 percent) worked in the positions of news reporters/correspondents. Seventy-one subjects (37.0 percent) had a period of employment of 5 to 10 years; (2) The components of the news presentations through online news websites overall was at a high level ($\bar{X} = 4.35$). All aspects were also at a high level in the following descending order: the aspects of news properties ($\bar{X} = 4.44$); the news structures ($\bar{X} = 4.25$); and the news components ($\bar{X} = 3.96$); (3) The comparison of the demographic characteristics of the journalists presenting the news through online news websites and the level of importance paid to ethics by journalists exhibited no differences. The components of the news presentations by journalists presenting the news through online news websites and the level of necessity for adjustments by the journalists presenting the news through online news websites based on the ethics framework were found to exhibit differences at the statistically significant level of .05 as follows (1) The journalists under study who differed in their educational level, workplace, job position and duty exhibited differences in the components of the news presentations through online news websites at the statistically significant level of .05 (2) The journalists under investigation who differed in age and educational level exhibited differences at the statistically significant level of .05 in the level of the necessity for adjustments in the presentation of the news through online news websites based on the ethics framework.

Keywords: News Presentations; Ethics of Journalists; Online News Website

บทนำ

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และภูมิทัศน์ของสื่อที่เปลี่ยนไปในยุคดิจิทัล สื่อออนไลน์จึงมีบทบาทต่อการปรับตัวขององค์กรข่าวทั่วโลกโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต โดยอัตราการใช้สื่อออนไลน์และการให้ความสำคัญกับสื่อออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อินเทอร์เน็ตกำลังกลายเป็นโมเดลทางธุรกิจรูปแบบใหม่ของสื่อในภูมิภาค ที่ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อในแต่ละประเทศในภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยก็มีอัตราการใช้สื่อออนไลน์ของผู้สื่อข่าว และองค์กรข่าวเติบโตอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับในส่วนของเว็บไซต์ข่าว

ออนไลน์ก็ได้รับความนิยมในการติดตามข่าวสารเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวได้ตอบโจทย์ได้ทั้งความรวดเร็ว และหลากหลายทันต่อเหตุการณ์ การแชร์และแบ่งปันต่อในสื่อสังคมออนไลน์ก็ยิ่งทำให้การเผยแพร่ข่าวจากเว็บไซต์ข่าว และจากสื่อสังคมขององค์กรข่าวสามารถเข้าถึงกลุ่มคนที่หลากหลายได้หลายช่องทางมากยิ่งขึ้น ด้วยความรวดเร็ว และความหลากหลายของเนื้อหาทำให้ความนิยมในการติดตามและเชื่อในข่าวช่องทางนี้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สกุลศรี ศรีสารคาม, 2557, หน้า 1) การขยายตัวของสื่อออนไลน์ในช่วงที่ผ่านมา ทำให้สื่อทุกประเภทต้องปรับตัวเข้าสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น สื่อโทรทัศน์ รวมไปถึงสื่อวิทยุและสื่อหนังสือพิมพ์ จากความนิยมสื่อออนไลน์ที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น ได้มีประเด็นเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณในการสื่อข่าวผ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการสื่อข่าวที่ชัดเจนหลายประเด็น ที่สำคัญคือ บทบาทในกระบวนการสื่อข่าวที่เปลี่ยนจากการสื่อสารทางเดียวเป็นการสื่อสารแบบสองทางมากขึ้น การตัดสินใจและกำหนดประเด็นข่าวไม่ได้อยู่ที่กองบรรณาธิการหรือองค์กรสื่อเพียงอย่างเดียว เพราะนักสื่อสารมวลชนมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของข่าว และประเด็นของสังคมเพิ่มมากขึ้น จากการใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือสื่อสารข้อมูลไปยังสาธารณชนมากขึ้น ข่าวลือ ข่าวปล่อย ข่าวที่สร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นต่อการรับข้อมูลข่าวสาร ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การแพร่กระจายของข้อมูลที่บิดเบือนด้วยความรวดเร็ว รวมถึงการทำงานที่ขาดการเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น (สกุลศรี ศรีสารคาม, 2557, หน้า 2) ประเด็นทางด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณจึงมีความจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการรักษาความถูกต้อง การตรวจสอบข้อมูล (verification) และการรักษามาตรฐานของการรายงานข่าวท่ามกลางความรวดเร็ว และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการหาข่าว (news gathering) และการรายงานข่าว (news reporting and distribution) ประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่มีการศึกษากันอยู่ทั่วโลก คือ บทบาทที่ปรับเปลี่ยนในเรื่องของการเป็นนายทวารข่าวสาร (gatekeeper) การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของสื่อ (diversity) เปิดพื้นที่ให้การมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพข่าว รวมถึงยกระดับการรายงานข่าวเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2559, หน้า 14)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการนำเสนอข่าว ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชน และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่



นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชน

สมมติฐานของการวิจัย

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชนที่ต่างกัน มีผลต่อองค์ประกอบการนำเสนอข่าวระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สื่อข่าว/นักข่าว ผู้ประกาศข่าว บรรณาธิการ และผู้เขียนข่าวขององค์กรข่าวในประเทศไทย จำนวน 6 องค์กร จำนวน 371 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จาก ผู้สื่อข่าว/นักข่าว ผู้ประกาศข่าว บรรณาธิการ และผู้เขียนข่าว ขององค์กรข่าวในประเทศไทย จำนวน 6 องค์กร ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ โดยเทียบจากตารางกำหนดตัวอย่างของ Yamane (1973, pp. 727-728) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ที่ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน ± 0.05 จากนั้นทำการแบ่งตามชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรเพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้จำนวน 192 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 จำนวน 56 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ องค์ประกอบการนำเสนอข่าว ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ

4. ช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล มกราคม - มีนาคม 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักสื่อสารมวลชนได้ตระหนักถึงการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วบนความถูกต้อง ด้วยระบบการคัดกรองข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลแบบรอบด้านโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วน และรายงานข่าวอย่างมีคุณภาพเที่ยงตรงสนองความต้องการของผู้บริโภคข่าว
2. นักสื่อสารมวลชน และองค์กรสื่อ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำเสนอข่าวต่อประชาชนบนพื้นฐานของหลักจรรยาบรรณในวิชาชีพ
3. นักสื่อสารมวลชนได้มีแนวคิด และพฤติกรรมในการปรับตัวต่อการนำเสนอข่าวบนสื่อออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ
4. เพื่อรักษามาตรฐานทางวิชาชีพของนักสื่อสารมวลชน และยกระดับคุณภาพการรายงานข่าวผ่านสื่อออนไลน์ให้มีมาตรฐานและเกิดประโยชน์กับผู้บริโภคข่าว

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์ และการใช้งานในกระบวนการสื่อข่าวในยุคดิจิทัล

ในยุคดิจิทัลที่มีการใช้เทคโนโลยีสื่อในการปฏิบัติงานด้านการข่าวให้เท่าทันสถานการณ์ และความสนใจของผู้รับข่าวสาร ได้มีนักวิชาการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อที่หลากหลายทันสมัยกระบวนการสื่อข่าว โดย Newman (2009) ได้อธิบายไว้ว่า สื่อออนไลน์เป็นพลังของการสื่อสารแบบเครือข่ายที่ทำให้คนสามารถแสดงความคิดเห็น ส่งข้อมูลได้อย่างอิสระและก้าวข้ามข้อจำกัดของสื่อแบบดั้งเดิม และจากการศึกษาของ Alejandro (2010) ในงานวิจัยเรื่อง *Journalism in the Age of Social Media* เป็นการทำให้แบบสำรวจและสัมภาษณ์ความเห็นจากผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวของสำนักข่าวที่มีการปรับตัวในการใช้สื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวและได้ข้อสรุปในประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. บรรณาธิการข่าวเห็นว่าสื่อสังคมช่วยขยายฐานกลุ่มผู้อ่าน และให้สื่อเข้าถึงกลุ่มผู้รับสาร (reach) ได้มากขึ้น จึงใช้ได้ดีมากในบทบาทของการใช้เผยแพร่ข่าว
2. ข้อกังวลต่อการใช้สื่อสังคม คือ เรื่องของความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และการตรวจสอบข้อมูล
3. สื่อสังคม ทำให้บทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าว เช่น นักข่าว ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว ผู้เขียนข่าว และช่างภาพ ไม่ได้มีการแยกหน้าที่เฉพาะ แต่กลายเป็นทุกตำแหน่งสามารถทำงานได้ทุกหน้าที่พร้อม ๆ กันในคน ๆ เดียว

นอกจากนี้ การสื่อข่าวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะสื่อออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะของการสร้างเครือข่ายแบ่งปันข้อมูล และทุกคนสามารถสร้างข้อมูลข่าวสารแบ่งปันกับผู้อื่นผ่านเครือข่ายดังกล่าวได้ ทำให้ลักษณะของงานด้านข่าวเปลี่ยนจากการเป็นผู้ส่งสารเพียงอย่างเดียว กลายเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วม (participatory journalism)



ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของสื่อมวลชน (structural functionalist approaches)

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของสื่อมวลชนเป็นแนวทางการศึกษาแบบหนึ่งที่ใช้ศึกษาสื่อมวลชน ทฤษฎีนี้จัดอยู่ในประเภททฤษฎีทางสังคมวิทยา ซึ่งเป็นการพยายามอธิบายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างซ้ำซาก และกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ถูกรวบรวมจัดขึ้นในรูปของความเป็นสถาบันด้วยเหตุผลในแง่ “ความจำเป็น” ของสังคม สังคมนั้นถูกพิจารณาว่าเป็นระบบหนึ่ง มีความเกี่ยวพันติดต่อกัน ซึ่งสื่อมวลชนก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบด้วย แต่ละระบบจะช่วยกันผดุงรักษาระบบใหญ่เอาไว้ ในทฤษฎีนี้สื่อมวลชนถูกเน้นว่าเป็นตัวเชื่อมเพื่อทำให้เกิดการรวมตัวกันเข้าของทุกส่วนในสังคม เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม สื่อมวลชนพยายามที่จะสนองต่อความต้องการของสมาชิกในสังคม ทั้งที่เป็นรายบุคคลและที่เป็นกลุ่มก้อนอย่างสม่ำเสมอ ผลก็คือ สื่อมวลชนได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยไม่ได้ตั้งใจ ในขณะที่สามารถรวมสมาชิกทั้งหมดเข้าไว้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่จึงไม่ต้องยึดกับฐานคติที่เกี่ยวกับว่า สื่อมวลชนเป็นผู้ชี้นำทางอุดมการณ์ที่ถูกกำหนดมาจากสถาบันอื่นในสังคม แต่สื่อมวลชนได้เป็นทั้งผู้ชี้นำ และผู้แก้ไขด้วยตัวของสื่อมวลชนเองภายใต้กฎเกณฑ์บางประการที่กำหนดมาจากสถาบันที่ควบคุมตัวสื่อมวลชนอยู่

ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility theory)

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนตามทฤษฎีนี้พัฒนามาจากทฤษฎีเสรีนิยมแบบดั้งเดิม แต่เจาะเน้นที่ความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นให้เกิดผลดีต่อสังคมส่วนรวมอย่างแท้จริง โดยระบุความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้ ดังนี้ (พัชรภาภา เอื้ออมรวนิช, 2561; ภาวิณี อินตะแปง, 2553)

ความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน

ประการแรก จะต้องถือเป็นภาระหน้าที่หลักที่จะให้บริการแก่ระบบการเมือง โดยการให้ข่าวสารและให้มีการอภิปรายโต้เถียงในเรื่องของส่วนรวมหรือกิจการสาธารณะ

ประการที่สอง ซึ่งเป็นหน้าที่รองลงมาก็คือ ควรจะต้องส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตยและให้ความสว่างทางปัญญา (enlightening) แก่สาธารณชน เพื่อจะได้เกิดความสามารถในการปกครองตนเอง

ประการที่สาม ควรจะต้องพิทักษ์รักษาสีทธิของบุคคลโดยคอยเฝ้าดูรัฐบาล (watchdog against government)

ประการที่สี่ ควรจะต้องให้บริการแก่ระบบเศรษฐกิจโดยเน้นส่งเสริมผลประโยชน์ของผู้ซื้อผู้ขายสินค้าและบริการด้วยสื่อการโฆษณา แต่รายได้จากการนี้จะต้องไม่บั่นทอนอิสรภาพของสื่อมวลชน

ประการที่ห้า ควรจะต้องให้ความบันเทิงแก่สาธารณชน แต่มีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นความบันเทิงที่ “ดี” มีคุณภาพ

ประการที่หก ควรจะต้องหลีกเลี่ยงไม่เสนอเนื้อหาเรื่องราวที่อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม ความรุนแรง ความไม่สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง หรือการก้าวร้าวต่อชนกลุ่มน้อย

ประการที่เจ็ด สื่อมวลชนควรจะต้องเป็นพหุนิยม คือ สะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่างกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ใช้สิทธิโต้ตอบ

ลักษณะความรับผิดชอบของสื่อมวลชน

1. ความเป็นอิสระ (freedom) ได้แก่ ความเป็นอิสระที่จะรู้ (freedom to know) ความเป็นอิสระที่จะบอก (freedom to tell) และความเป็นอิสระในการค้นหาความจริง (freedom to find out) แม้ว่าสื่อมวลชนจะมีอิสระในด้านต่าง ๆ ข้างต้น แต่ก็จำเป็นต้องใช้ความเป็นอิสระเหล่านั้นอย่างมีความรับผิดชอบ และในขณะเดียวกัน ก็ต้องปกป้องความเป็นอิสระของตนจากการแทรกแซงของสิ่งต่าง ๆ
2. ต้องไม่เสนอข่าวในลักษณะที่อาจทำให้เสียความยุติธรรมในการพิจารณาคดี (fair trial)
3. ต้องไม่เสนอในเรื่องที่เป็นความลับของทางราชการ (government secrecy)
4. ต้องเสนอข่าวด้วยความถูกต้อง (accuracy) หากมีความผิดพลาดในการเสนอข่าวสื่อมวลชนจะต้องแก้ไขข่าวนั้นในทันที เช่น ถ้าเสนอข่าวผิดหนึ่งประโยค ก็ต้องแก้ไขประโยคนั้นในหน้าเดียวกันในตำแหน่งเดียวกันที่ผิดพลาด
5. ต้องเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา (objective) โดยแยกแยะระหว่างเนื้อข่าวและความคิดเห็น
6. ต้องเสนอข่าวโดยเสมอภาคกัน (balance) โดยเสนอข่าวจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น
7. ต้องไม่แทรกแซงสิทธิส่วนบุคคล (privacy)
8. ต้องอ้างถึงแหล่งที่มาของข่าวได้ (using source responsibly) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ แต่ในบางกรณีให้ผู้ให้ข่าวอาจไม่ต้องการเปิดเผยตัวเพราะกลัวว่าอาจได้รับอันตราย ก็เป็นความรับผิดชอบของสื่อมวลชนที่จะปิดข่าวไว้
9. ต้องเสนอรายการบันเทิงในรูปแบบที่หลากหลาย (pluralism in programming)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปณิษฐา ลีลายุทธ และบุญเลิศ โอรุสุ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนยุคสื่อดิจิทัล” ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมดิจิทัลได้เข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชน การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ได้มีการรับส่งข้อความ เนื้อหา ข่าวสารจากผู้คนที่เราใกล้ชิดและคนแปลกหน้าอย่างต่อเนื่อง ระดับความเร็วและความคล่องแคล่วของข่าวเข้าถึงผู้รับไม่ว่าจะมองหาหรือไม่ก็ตาม การนำเสนอข่าวของสื่อมีพัฒนาการไปพร้อมกับความทันสมัยด้านเทคโนโลยีด้วยความรวดเร็ว และเข้าถึงประชาชนทุกระดับสังคมทำให้จุดยืนที่สำคัญถูกมองข้าม จนกลายเป็นประเด็นคำถามในสังคมว่าจริยธรรมและจรรยาบรรณของสื่อในยุคสื่อดิจิทัลจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสื่อมวลชนอย่างไร

สกุลศรี ศรีสารคาม (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง จริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวของไทยในยุคดิจิทัล กับผู้สื่อข่าว และบรรณาธิการที่ใช้สื่อสังคม และทำหน้าที่รายงานข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าว ผลการวิจัยพบว่า หลักจริยธรรมที่ควรมีการทบทวนบทบาทในการปฏิบัติงานข่าวบนสื่อออนไลน์และสื่อสังคม ได้แก่ ประเด็นเรื่องความถูกต้อง ความเป็นกลาง การรักษาสมดุล ความเป็นโปรงใส จุดยืนเรื่องการแสดงออกทางความคิด บทบาทในการคัดกรองข่าวสารและการประสานสังคมไม่สร้างความขัดแย้ง นอกจากนี้



เมื่อวิเคราะห์กรอบปฏิบัติที่มีอยู่ควบคู่กับการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า การพัฒนากรอบจริยธรรมหรือแนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมและสื่อออนไลน์ ควรมีการกำหนดกรอบภาพกว้าง ควบคู่กับการให้คำอธิบายเชิงเทคนิคในการใช้งานเพื่อตอบโจทย์จริยธรรมภาพกว้าง เป็นคู่มือประกอบเพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปปรับใช้งานได้จริง โดยการร่างกรอบจริยธรรมแนวปฏิบัติสื่อสังคมและสื่อออนไลน์ ควรใช้กรอบในการพิจารณา 5 เรื่อง คือ กรอบความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม กรอบทางวิชาชีพ กรอบข้อบังคับทางกฎหมาย กรอบการใช้งานประสิทธิภาพของสื่อออนไลน์และสื่อสังคม กรอบเรื่องการตลาดและโมเดลทางธุรกิจขององค์กร และความเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างองค์กรข่าว องค์กรวิชาชีพ และนักข่าวพลเมือง ภาคประชาชน เพื่อสร้างมาตรฐานเดียวกันในการใช้สื่อสังคมและสื่อออนไลน์เพื่อการรายงานข่าว

บุษดี พนมภู (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์: ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์บ้านเมือง กับผู้บริหาร บรรณาธิการ และผู้สื่อข่าว ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านข่าวมาแล้วเกิน 5 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ 30-50 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นแกนหลักสำคัญและมีความพร้อมในการปรับตัวเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผลกระทบของสื่อออนไลน์ สำหรับผลวิเคราะห์การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์โดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ยุคออนไลน์เป็นยุคที่อำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงข่าวสารในเวลาที่รวดเร็วขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถตอบสนองต่อข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและวงกว้างมากขึ้น ซึ่งคนทำงานด้านข่าวต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือสื่อใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ไปให้กลุ่มตัวอย่างการวิจัยตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 192 ชุด และนำมาตรวจให้คะแนน

2. นำคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. นักสื่อสารมวลชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.3 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.4 ทำงานสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คิดเป็นร้อยละ 25.5 ทำงานในตำแหน่ง/หน้าที่ ผู้สื่อข่าว/นักข่าว คิดเป็นร้อยละ 53.1 และมีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.0

2. องค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังตาราง 1

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ในภาพรวม

รายด้าน	\bar{X}	SD	แปลความ
1. องค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์	4.25	.60	มาก
2. ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์	4.34	.67	มาก
3. ระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์	4.45	.65	มาก
ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ ค่าเฉลี่ยรวม	4.35	.58	มาก

3. การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ (1) นักสื่อสารมวลชนที่มีระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และตำแหน่ง/หน้าที่การทำงานต่างกัน มีองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักสื่อสารมวลชนที่มี อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ สิ่งที่นักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ ความสดใหม่ของข่าว สะท้อนให้เห็นถึงการนำเสนอข่าวในยุคปัจจุบันที่ต้องแข่งขันกันด้วยความเร็ว ความใหม่ ความแปลก ด้วยคุณค่าแห่งความเป็นข่าวอีกประการ คือ ความใหม่ ความแปลกของข่าว (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, 2551, หน้า 56) โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีช่องทางการบริโภคข่าวผ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น และสามารถติดตามได้ทุกที่ทุกเวลา การแข่งขันการนำเสนอข่าวที่สดใหม่ จึงเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ในแต่ละสำนักข่าว สอดคล้องกับคำอธิบายของ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2554) ศึกษาเรื่อง *การสร้างความสำเร็จและการยอมรับสื่อออนไลน์* โดยพบว่า ช่องทางการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงแหล่งข่าว โดยผู้รับสารใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร และผู้ส่งสารใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางของการเผยแพร่ข้อมูล และข่าวสาร ทำให้การรับข่าวสารเป็นแบบเคลื่อนที่ไม่จำกัดสถานที่ เวลา สามารถเข้าถึงกลุ่มคนที่หลากหลาย และหลายช่องทาง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้น ความสดใหม่ของข่าวจึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้บริโภคเข้ารับข่าวสาร ส่วนคุณสมบัติของข่าว สิ่งที่นักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ ข่าวที่นำเสนอต้องใหม่ สด ทันต่อเหตุการณ์เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติฯ ชาติ วัฒนาศัยผล (2560) ศึกษาเรื่อง “สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวกับผู้สื่อข่าว จากสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์บอกรับสมาชิก สื่อวิทยุกระจายเสียง และนักจัดรายการของสื่อในศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่า ในด้านการรับข้อมูลข่าวสารของผู้รับสารในปัจจุบันนั้น ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบการใช้สื่อใหม่ทางเครื่องรับ ทั้งวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ที่ทันสมัยขึ้น เป็นระบบที่รองรับระบบ HD และยังสามารถรับข่าวสารด้วยตัวเองผ่านอินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ได้จากสมาร์ตโฟน คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก เป็นต้น ผู้สื่อข่าวจึงต้องหันมาใช้นวัตกรรมสื่อใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นช่องทางการสื่อสาร และพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้เร็ว ฉับไว ทันเหตุการณ์ และเข้าใจง่าย เพื่อตอบสนองผู้บริโภคที่มีอย่างหลากหลายได้เสพข่าวอย่างเท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน และในส่วนโครงสร้างของข่าว สิ่งที่นักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่เพียงระดับมาก ได้แก่ การนำประเด็นสำคัญของข่าวมาพาดหัว ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากโครงสร้างของข่าวจะมีองค์ประกอบของหัวข่าว (headline) ความนำ (lead) ส่วนเชื่อม (neck) และเนื้อข่าว (body) (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, 2551, หน้า 65) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ในการเขียนข่าวจนเป็นปกติ ดังนั้นในด้านโครงสร้างของข่าวในภาพรวม และรายละเอียดในแต่ละรายการของความคิดเห็น จึงอยู่ในระดับการให้ความสำคัญมากทุกรายการ

2. ด้านระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ จากผลการวิจัยพบว่า การประพฤติปฏิบัติที่นักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกนั้น อยู่ในระดับมากที่สุดตรงกัน ได้แก่ (1) ไม่ใช่ข่าวเป็นเครื่องมือให้ผู้อื่นหลงผิด หลงเชื่อตามกระแสสังคม/โน้มน้าวให้เชื่อ (2) การเสนอข่าวโดยให้ข้อมูลที่ครบถ้วนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ (3) หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการดูถูก หรือเหยียดหยามฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความเสียหายกับบุคคลในข่าว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สกกุลศรี ศรีสารคาม (2557) ศึกษาเรื่อง จริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวในยุคดิจิทัล พบว่า หลักจริยธรรมที่ควรมีการทบทวนบทบาทในการปฏิบัติงานข่าวบนสื่อออนไลน์ และสื่อสังคม ประการหนึ่ง คือ การประสานสังคม ไม่สร้างความขัดแย้ง แนวคิดเรื่องการรักษาความเป็นกลาง (impartiality) กับการแสดงออกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สื่อข่าวในยุคโลกดิจิทัล โดยเฉพาะเมื่อสังคมมีประเด็นความขัดแย้ง และเรื่องการเมือง การแบ่งฝ่ายความคิดที่ชัดเจนของสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้สื่อถูกกดดันให้ต้องเลือกทำข่าวระหว่างการทำให้ถูกใจคนกลุ่มต่าง ๆ หรือรักษาความเป็นกลาง และรักษาสมดุลของข้อมูล

3. ด้านระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ จากผลการวิจัย พบว่า สิ่งที่นักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์เห็นว่า มีความจำเป็นต้องปรับตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรก อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดตรงกัน ได้แก่ ความถูกต้อง การตรวจสอบข้อเท็จจริงต้องมาก่อนความรวดเร็ว รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 รายการ คือ (1) เสนอข่าวตรงไปตรงมาอย่างเปิดเผย (2) คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวของบุคคลในการเสนอข่าว และ (3) การยึดมั่นความเป็นกลางปราศจากอคติในการรายงานข่าว และสร้างความน่าเชื่อถือในการทำงานให้กับสาธารณชน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทียนทิพย์ เดียวกี (2559) ศึกษาเรื่อง “จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อในการนำเสนอข่าวยุคดิจิทัล” พบว่า ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้สื่อมวลชนรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ทั้งเฟซบุ๊ก (facebook) และทวิตเตอร์ (twitter) ซึ่งความรวดเร็วที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้การเสนอข้อมูลข่าวสารไม่มีความรอบคอบเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเกิดจากการแข่งขันด้านธุรกิจ และด้านเวลา เป็นตัวกำหนดทิศทางในการทำงานของสื่อมวลชนจนทำให้จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนลดน้อยลง

4. การเปรียบเทียบองค์ประกอบการนำเสนอข่าว ระดับการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ ตามลักษณะประชากรศาสตร์ จากการศึกษาวิจัยนี้ พบว่า อายุที่ต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นด้านระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นต่อระดับความจำเป็นในการปรับตัวสูงกว่านักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่มีอายุ 20-30 ปี ทั้งนี้ ช่วงอายุ 41-50 ปี เป็นช่วงวัยกลางคนที่ต้องเรียนรู้การใช้สื่อ



เทคโนโลยีสำหรับเข้าถึงข้อมูล และส่งข้อมูล ทำให้ต้องมีการศึกษาหาข้อมูล และเปิดรับเว็บไซต์เพื่อใช้ในการตอบสนองความต้องการของตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชาติ พนมภู (2556) ศึกษาเรื่อง *การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์: ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์บ้านเมือง* โดยพบว่า ผู้สื่อข่าวต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีความพร้อมในการเรียนรู้เทคโนโลยี และสื่อออนไลน์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถตามกระแสสังคมได้ทัน นอกจากนี้ต้องเรียนรู้ความต้องการ และช่องทางการรับสื่อของผู้บริโภคด้วย ดังนั้น จึงต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันการนำเสนอข่าวในยุคดิจิทัลที่แข่งขันด้วยความเร็ว และความถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณอายุจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันทางด้านความคิด และพฤติกรรมในการปรับตัวของนักสื่อสารมวลชน ส่วนระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นด้านองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นด้านองค์ประกอบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ และระดับความจำเป็นในการปรับตัวในการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณสูงกว่านักสื่อสารมวลชนที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542) ศึกษาเรื่อง *การวิเคราะห์ผู้รับสารในประเด็นเกี่ยวกับการศึกษา* พบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนแตกต่างกันในเรื่องความคิด และพฤติกรรม และจากลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักสื่อสารมวลชนในงานวิจัยนี้ที่ต้องทำงานด้านผู้สื่อข่าว/นักข่าวเป็นส่วนใหญ่ที่ต้องพัฒนาตนเองให้รอบรู้ในข้อมูลรอบด้าน การปรับตัวให้เท่าทันความเคลื่อนไหวของข้อมูล ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุชาติ พนมภู (2556) ศึกษาเรื่อง *การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์: ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์บ้านเมือง* กล่าวคือ เมื่อช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภคเปลี่ยนไป สื่อมวลชนหรือคนทำข่าวต้องเข้าใจ และมีการปรับตัวเรียนรู้เทคโนโลยี และช่องทางในการส่งข่าวสารให้ถึงผู้บริโภค โดยเน้นความรวดเร็ว ถูกต้อง กระชับ และต้องมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันยุคทันสมัย การแสวงหาข่าวสารใหม่ ๆ จึงมีความจำเป็นเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ เต็มเต็มประสบการณ์เพื่อให้สามารถเสนอข่าวสารได้อย่างมีคุณภาพในยุคของการแข่งขันกับความเร็ว ดังนั้น การใช้องค์ความรู้ในการนำเสนอข่าวอย่างถูกต้อง และจรรยาบรรณทางวิชาชีพจึงเป็นความท้าทายของการทำงานและส่งผลให้นักสื่อสารมวลชนต้องเห็นความจำเป็นของการพัฒนาตนเองและปรับตัวในการนำเสนอข่าวให้เป็นไปตามกรอบจรรยาบรรณ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

องค์กรข่าวควรบูรณาการการใช้เครื่องมือสื่อสารที่มีอย่างหลากหลายให้สามารถนำไปใช้พัฒนาข้อมูลข่าวสารในเชิงลึกได้ ปรับปรุงระบบการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ที่มีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีในการสื่อสาร มีการเชื่อมโยง (link) กับฐานข้อมูลอื่น หรือเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ข่าวต่างๆ เพื่อให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข่าวในหลากหลายที่มาได้ เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือ แม่นยำในข้อมูลโดยมีบรรณาธิการทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลก่อนเผยแพร่ (gatekeeper) เป็นหน่วยเฉพาะ ด้วยความรวดเร็ว ฉับไว ทันกับสถานการณ์ ทั้งนี้ด้วยในปัจจุบัน ผู้สื่อข่าว/นักข่าว นอกจากจะต้องออกหาข่าวแล้วยังต้องตัดสินใจในการนำเสนอข่าวให้ทันเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเป็นกรณีศึกษา (case study) ถึงการใช้แหล่งสังคมออนไลน์ที่มีอย่างกว้างขวางในยุคปัจจุบันที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมแหล่งข่าวถึงทิศทาง แนวคิด อิทธิพลจากการบริโภคข่าวผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพข่าว และการดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้อ้างอิงข้อมูลของนักสื่อสารมวลชนกับจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวสาร

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2554). การสร้างความเชื่อถือและการยอมรับสื่อออนไลน์. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2560, จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/181957>
- ณัฐรัชดา วัฒนาชัยผล. (2560). สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว กับผู้สื่อข่าว จากสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์บอกรับสมาชิก สื่อวิทยุกระจายเสียง และนักจัดรายการของสื่อในศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(1), 63-71.
- เทียนทิพย์ เตียวกี. (2559). จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อในการนำเสนอข่าวยุคดิจิทัล. *วารสารการสื่อสารและการจัดการนิຕ้า*, 2(2), 125-142.
- บุษดี พนมภุ. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์: ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์บ้านเมือง. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปณัฎฐา ลีลายุทธ และบุญเลิศ โอธูสุ. (2560). จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนยุคสื่อดิจิทัล. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทัศน์*, 13(2), 176-189.
- พัชราภา เอื้ออมรวิช. (2561). ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในยุคข่าวสารไร้พรมแดน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, คณะวิทยาการจัดการ.



- ภาวิณี อินตะแปง. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้กล่าวหาและผู้เสียหายในคดีอาญาภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550: ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพของผู้ถูกกล่าวหาและผู้เสียหายในคดีอาญาในหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2559). โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ เล่มที่ 4 “การกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อหนังสือพิมพ์”. ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2561, จาก <https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2017/10/เล่มที่-4-การกำกับดูแลเนื้อหา-สื่อสิ่งพิมพ์.pdf>
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). การวิเคราะห์ผู้รับสารในประเด็นเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิษณุ สุวรรณเพิ่ม. (2551). การบรรณาธิกรณหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สกุลศรี ศรีสารคาม. (2557). จริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ.
- Alejandro, J. (2010). *Journalism in the age of social media*. Oxford, England: University of Oxford, Reuters Institute of the Study of Journalism.
- Newman, N. (2009). *The rise of social media and its impact on mainstream journalism*. Retrieved July 19, 2018, from <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2017-11/The%20rise%20of%20social%20media%20and%20its%20impact%20on%20mainstream%20journalism.pdf>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.